

Suriye-Cerablus ve Türkiye-Gaziantep Üniversite Öğrencilerinin Spora Yönelik Tutumlarının İncelenmesi

Kadir DİLER¹, Mustafa YILMAZ²

DOI: <https://doi.org/10.38021asbid.1725616>

ORIGINAL ARTICLE

¹Gaziantep Üniversitesi,
Oğuzeli Meslek
Yüksekokulu, Mülkiyet
Koruma ve Güvenlik,
Gaziantep/Türkiye

²Bağımsız Araştırmacı.

Öz

Bu çalışma iki farklı ülkede yaşayan (Suriye-Cerablus ve Türkiye-Gaziantep) üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumlarını ölçmek ve bu tutumların demografik faktörlerle olan ilişkisini incelemek amacıyla yapılan betimsel bir çalışmadır. Çalışmanın örneklem grubunu toplamda 405 öğrenciden oluşan Cerablus MYO (117 erkek, 72 kadın) ve Oğuzeli MYO (100 erkek, 116 kadın) öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak Spora Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizi için SPSS 22.0 paket programından yararlanılmıştır. Çalışma kapsamında elde edilen sonuçlar doğrultusunda her iki üniversitede öğrenim gören öğrenciler karşılaştırıldığında ölçekten elde edilen toplam puanda ve alt boyutlarda Oğuzeli MYO öğrencileri lehine anlamlı derecede fark olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Ölçekten elde edilen cinsiyet, sınıf ve yaş değişkenine yönelik sonuçlar incelendiğinde ise her iki üniversitede öğrenim gören öğrenciler açısından farklı sonuçlar olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak bakıldığında Oğuzeli MYO öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının Cerablus MYO öğrencilerinden daha yüksek seviyede olduğu ve demografik değişkenler açısından öğrenim görülen yere göre farklılıklar yaşandığı söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Üniversite Öğrencileri, Suriye, Spora Yönelik Tutum, Türkiye.

Sorumlu Yazar:
Mustafa YILMAZ
mstfilyilmaz61@gmail.com

Examining the Attitudes of University Students in Syria-Jarabulus and Turkey-Gaziantep Towards Sports

Abstract

This study is a descriptive study conducted to measure the attitudes of university students living in two different countries (Syria-Jarabulus and Turkey-Gaziantep) towards sports and to examine the relationship between these attitudes and demographic factors. The sample group of the study consists of a total of 405 students from Cerablus MYO (117 male, 72 female) and Oğuzeli MYO (100 male, 116 female). The Attitude Toward Sports Scale was used as the data collection tool in the study. SPSS 22.0 software was used for data analysis. Based on the results obtained in the study, when students studying at both universities were compared, a significant difference was found in favor of Oğuzeli Vocational School of Higher Education students in the total score and sub-dimensions obtained from the scale ($p<0.05$). When examining the results obtained from the scale regarding gender, class, and age variables, different results were found for students studying at both universities. In conclusion, it can be said that Oğuzeli MYO students have a higher level of attitude toward sports than Cerablus MYO students and that there are differences in demographic variables depending on the place of study.

Keywords: University Students, Syria, Attitudes Towards Sports, Turkey.

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi:
23.06.2025

Kabul Tarihi:
09.09.2025

Online Yayın Tarihi:
28.09.2025

Giriş

Spor; bireylerin fiziksel, zihinsel ve sosyal sağlığını destekleyen önemli bir aktivite alanıdır. Özellikle üniversite öğrencileri için spor, akademik stresin azaltılması, yaşam kalitesinin artırılması ve sosyal etkileşimlerin güçlendirilmesi açısından kritik bir rol oynamaktadır (Haskell vd., 2007). Öğrencilerin spora yönelik tutumları spora olan katılımlarını etkilemektedir (Yavuz ve Yücel, 2019). Tutumlar, bireylerin belirli bir konuya ilişkin olumlu veya olumsuz değerlendirmelerini yansıtan psikolojik eğilimlerdir (Ajzen, 2005). Bireyin tutumları yaşamında meydana gelen olaylar, tecrübeler ve sosyo-kültürel öğeler ile ilişki içerisindedir. Birey herhangi bir konuya tutumlarına göre yaklaşım göstermektedir. Başka bir deyişle bireyin o konu hakkında ne hissettiği, ona nasıl davrandığı onun tutumunu göstermektedir (İnceoğlu, 2010). Bireyin spora karşı davranışları ise onun spora yönelik tutumunu göstermektedir. Spora yönelik tutum, bireyin sporu olumlu ya da olumsuz algılama biçimini ve sportif faaliyetlerdeki motivasyonunu yansıtmaktadır. Spora yönelik tutumu yüksek düzeyde olan bireyler sportif faaliyetlere katılmada daha istekli olmaktadır. Bu durum düzenli spor yapma alışkanlığının elde edilmesine katkı sağlamaktadır (Karadağ, 2012). Bu bağlamda üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının incelenmesi hem bireysel hem de toplumsal sağlık açısından önemli bir araştırma alanıdır.

Literatürde spora yönelik tutumları ölçmek amacıyla çeşitli ölçekler geliştirilmiş ve uygulanmıştır. Örneğin, "Spora Yönelik Tutum Ölçeği" (SYTÖ), öğrencilerin spor alışkanlıklarına ilişkin olarak spora yönelik tutumlarını ölçmeyi amaçlayan bireylerin spor aktivitelerine duygusal, bilişsel ve davranışsal eğilimlerini değerlendirmek için yaygın olarak kullanılan bir araçtır (Şentürk, 2015). Bu tür ölçekler, öğrencilerin spora katılımını artırmaya yönelik stratejiler geliştirmek için temel veriler sağlamaktadır. Ancak üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumlarını etkileyen faktörlerin kültürel, sosyal ve bireysel bağlamlarda farklılık gösterebileceği göz önünde bulundurulmalıdır (Türkmen vd., 2016).

Üniversite dönemi, bireylerin yaşam tarzı alışkanlıklarının şekillendiği ve uzun vadeli davranış kalıplarının oluştuğu kritik bir evredir (Plotnikoff vd., 2015). Bu nedenle öğrencilerin spora yönelik tutumlarını anlamak sadece akademik başarıyı değil aynı zamanda gelecekteki sağlık davranışlarını da etkileyebilecek bir faktördür. Özellikle pandemi sonrası dönemde fiziksel aktivite düzeylerindeki düşüş ve hareketsiz yaşam tarzının artması bu konunun önemini daha da artırmıştır (Ammar vd., 2020). Spora yönelik tutumu yüksek seviyede olan bireyler sosyal becerilerini daha etkili bir şekilde kullanabilmektedir. Bu durum bireyler arasındaki dayanışmayı geliştirmektedir. Ayrıca bu bireylerin öz güven seviyelerinde artış meydana geldiği ve kendilerini daha iyi hissettikleri bilinmektedir. Spora yönelik olumlu tutumun sağlıklı yaşamı teşvik edeceği düşünülmektedir (Aras, 2013). Bu bağlamda üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumlarını ölçmek ve bu tutumları

etkileyen faktörleri analiz etmek hem eğitim politikaları hem de halk sağlığı stratejileri açısından önemli bir adım olacaktır.

Öğrencilerin spora yönelik tutumlarının kültürden etkilendiğinin göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bu anlamda bakıldığında öğrencilerin uyruklarına göre spora yönelik tutumlarında farklılıklar olduğu görülmektedir (Beltekin vd., 2018). Bu çalışmanın amacı ise iki farklı ülkede yaşayan üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumlarını ölçmek ve bu tutumların demografik faktörlerle olan ilişkisini incelemektir. Bu doğrultuda SYTÖ gibi geçerli ve güvenilir bir ölçek kullanılarak elde edilen veriler öğrencilerin spora katılımını teşvik etmeye yönelik stratejiler geliştirmek için kullanılabilir. Son yıllarda meydana gelen olaylar doğrultusunda Türkiye ve Suriye arasındaki kültürel etkileşimin arttığı görülmektedir. Ancak literatürde iki farklı ülke insanının spora yönelik tutumunu araştıran çalışmalarda boşluk olduğu görülmektedir. Özellikle bu boşluğun Suriye’de yaşanan olayların spor alanındaki bilimsel çalışmaları etkilemesinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Bu çalışma literatürdeki mevcut boşlukları doldurarak spora yönelik tutumlarda kültürel farkları ortaya çıkartarak yeni bir bakış açısı sunmayı amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu çalışma iki farklı ülkede yaşayan (Suriye-Cerablus ve Türkiye-Gaziantep) üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumlarını ölçmek ve bu tutumların demografik faktörlerle olan ilişkisini incelemek amacıyla yapılan betimsel bir çalışmadır. Betimsel çalışmalarda günümüzde veya geçmişte meydana gelen bir durumun ortaya çıkarılması hedeflenmektedir (Karasar, 2015).

Evren ve Örneklem

Çalışmanın örneklem grubunu Fırat Kalkanı Hareket bölgesinde yer alan Gaziantep Üniversitesi’ne bağlı Suriye’deki Cerablus MYO öğrencileri (117 erkek, 72 kadın) ile Türkiye’deki Gaziantep Üniversitesi’ne bağlı Oğuzeli MYO (100 erkek, 116 kadın) öğrencileri gönüllülük esasına dayalı olarak oluşturmaktadır. Bu kapsamda çalışmaya rastgele yöntemle gönüllülük esasına göre toplamda 405 öğrenci katılmıştır. Öğrencilere ait kişisel özellikler tablo 1’de verilmektedir.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada Şentürk (2015) tarafından geliştirilen ve öğrencilerin spor alışkanlıklarına ilişkin tutumlarını ölçmeyi amaçlayan Spora Yönelik Tutum Ölçeği (SYTÖ) kullanılmıştır. Ölçek “Spora ilgi duyma” 12 (SİD), “Sporla yaşama” 7 (SY), ve “Aktif spor yapma” 6 (ASY) şeklinde üç alt boyuttan oluşmaktadır. Araştırmaya katılan kişilerin gönüllü ve objektif olmaları esas alınıp, ölçek formu dağıtılmadan önce katılımcıların araştırma ve ölçek ile ilgili bilgi sahibi olmaları sağlanarak

katılımcıların anketlere isimlerini yazmamaları istenmiştir. Ölçek 25 maddeden oluşup 5’li likert yapı şeklindedir. Ölçekten alınabilecek minimum puan 25 ve maksimum puan 125 şeklindedir. Puanın yüksekliği, spora yönelik tutumun yüksekliğine işaret etmektedir. Bu çalışmada ölçeğin toplam Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı Cerablus MYO için .88 olarak Oğuzeli MYO için .86 olarak bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde SPSS 22.0 paket programından yararlanılmıştır. Verilerin normallik sınaması Kolmogorov-Smirnov testi ile yapılmış olup, basıklık çarpıklık değerleri $-1.5 < \dots < 1.5$ arasında olduğundan dolayı verilerin normal dağılım gösterdiği kabul edilmiştir (George ve Mallery, 2010). Veriler normal dağılım gösterdiği için parametrik testler uygulanmıştır. Kişisel özelliklerin dağılımı için betimsel istatistik (yüzde, frekans) yapılmış olup, ikili grupları karşılaştırmasında independent samples t testi, iki değişken arasındaki ilişkiyi belirlemek için pearson korelasyon analizi yapılmıştır. Anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın Etiği

Çalışma için etik kurul izni Gaziantep Üniversitesi Sağlık ve Spor Bilimleri Etik Kurulu’ndan 16.12.2024 tarihinde 26 numaralı toplantı ve 565609 sayılı karar ile alınmıştır.

Bulgular

Tablo 1

Araştırma Grubunun Kişisel Özellikleri

Okul	Oğuzeli MYO (n:216)	Cerablus MYO (n:189)	f (%)
Kadın (n:188)	116	72	46.4
Erkek (n:217)	100	117	53.6
1. Sınıf	88	111	49.1
2. Sınıf	128	78	50.9
	Min.	Maks.	Ort. ±ss
Yaş	18	38	22.09±3.75

Tablo 1’de araştırma grubuna ait kişisel özellikler verilmiştir. Buna göre çalışmaya Oğuzeli MYO (116 kadın, 100 erkek) ve Cerablus MYO (72 kadın, 117 erkek) öğrencilerinden oluşan 405 öğrenci katılmıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 22.09 ± 3.75 şeklindedir.

Tablo 2

Yüksekokulların Toplam ve Alt Boyutlardaki Ölçek Puanları

	MYO	N	Ort.	ss	t	p
SİD	Oğuzeli MYO	216	49.87	6.64	6.075	.000***
	Cerablus MYO	189	45.94	6.32		
SY	Oğuzeli MYO	216	27.54	4.85	5.755	.000***
	Cerablus MYO	189	25.05	3.68		
ASY	Oğuzeli MYO	216	23.70	3.82	2.560	.011**
	Cerablus MYO	189	22.73	3.82		
Ölçek Toplam	Oğuzeli MYO	216	101.11	13.59	5.726	.000***
	Cerablus MYO	189	93.71	12.20		

***p<0.001, **p<0.01, *p<0.05

Tablo 2’de spora ilgi duyma, sporla yaşama ve aktif spor yapma alt boyutlarındaki ölçek puanları karşılaştırıldığında Oğuzeli MYO lehine anlamlı bir fark tespit edilmiştir (p<0.05). Aynı şekilde spora yönelik tutum ölçeği toplam puanlarında da iki yüksekokul arasında anlamlı bir fark tespit edilmiştir ve bu fark Oğuzeli MYO lehinedir (p<0.05).

Tablo 3

Kadın ve Erkek Öğrencilerin Toplam ve Alt Boyutlardaki Ölçek Puanları

	Cinsiyet	Gruplar	n	Ort.	ss	t	p
Oğuzeli MYO	SİD	Erkek	100	49.5500	7.07303	-.64200	.522
		Kadın	116	50.1379	6.26501		
	SY	Erkek	100	26.7600	5.49218	-2.16200	.032*
		Kadın	116	28.2069	4.11892		
	ASY	Erkek	100	23.9000	3.90933	.70100	.484
		Kadın	116	23.5345	3.74498		
	Ölçek Toplam	Erkek	100	100.2100	14.96278	-0.88700	.376
		Kadın	116	101.8793	12.30635		
Cerablus MYO	SİD	Erkek	117	45.6667	7.60898	-.881	.379
		Kadın	72	46.3750	3.29933		
	SY	Erkek	117	25.0000	4.13772	-.247	.806
		Kadın	72	25.1250	2.82313		
	ASY	Erkek	117	22.1795	3.92520	-2.637	.009**
		Kadın	72	23.6250	3.48614		
	Ölçek Toplam	Erkek	117	92.8462	14.18572	-1.419	.158
		Kadın	72	95.1250	7.87211		

***p<0.001, **p<0.01, *p<0.05

Tablo 3’te hem Oğuzeli MYO hem de Cerablus MYO kadın ve erkek öğrencileri karşılaştırıldığında, Oğuzeli MYO’da sadece sporla yaşama alt boyutunda kadınlar lehine anlamlı bir fark tespit edilmiştir (p<0.05). Diğer alt boyutlarda ve toplam ölçek puanında erkek ve kadınlar arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir (p>0.05). Cerablus MYO’da da sadece aktif spor yapma

alt boyutunda kadınlar lehine anlamlı bir fark tespit edilmiştir ($p<0.05$). Diğer alt boyutlarda ve toplam puanda herhangi anlamlı bir fark tespit edilmemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4

1. ve 2. Sınıfların Toplam ve Alt Boyutlardaki Ölçek Puanları

Okul	Alt Boyut	Sınıf	n	Ort.	ss	t	p
Oğuzeli MYO	SİD	1.sınıf	88	47.7727	6.17322	-4.018	.000***
		2.sınıf	128	51.3047	6.59224		
	SY	1.sınıf	88	26.8864	4.25733	-1.703	.090
		2.sınıf	128	27.9844	5.18171		
	ASY	1.sınıf	88	23.4545	3.44049	-.819	.414
		2.sınıf	128	23.8750	4.06057		
	Ölçek Toplam	1.sınıf	88	98.1136	12.15837	-2.801	.006**
		2.sınıf	128	103.1641	14.18093		
	SİD	1.sınıf	111	46.2703	6.69864	.865	.388
		2.sınıf	78	45.4615	5.74952		
Cerablus MYO	SY	1.sınıf	111	25.5946	3.60651	2.467	.015*
		2.sınıf	78	24.2692	3.67750		
	ASY	1.sınıf	111	23.7297	3.23320	4.506	.000***
		2.sınıf	78	21.3077	4.14763		
	Ölçek Toplam	1.sınıf	111	95.5946	11.86391	2.565	.011*
		2.sınıf	78	91.0385	12.24261		

*** $p<0.001$, ** $p<0.01$, * $p<0.05$

Tablo 4'te Oğuzeli MYO 1. ve 2. sınıflar karşılaştırıldığında spora ilgi duyma alt boyutunda ve toplam puanda 2. sınıflar lehine anlamlı bir fark tespit edilmiştir ($p<0.05$). Diğer alt boyutlarda anlamlı bir fark tespit edilmemiştir ($p>0.05$). Cerablus MYO'da ise sporla yaşama, aktif spor yapma ve ölçek toplam puanlarında 1. sınıflar lehine anlamlı fark tespit edilmiştir ($p<0.05$). Spora ilgi duyma alt boyutunda anlamlı bir fark tespit edilmemiştir ($p>0.05$).

Tablo 5

Spora Yönelik Tutum ile Yaş Arasındaki İlişki

		SİD	SY	ASY	Ölçek Toplam
Oğuzeli MYO	r	.141*	-.001	.096	.095
	p	.039	.987	.160	.163
	n	216	216	216	216
Cerablus MYO	r	.179*	.203**	.130	.195**
	p	.014	.005	.075	.007
	n	189	189	189	189

*** $p<0.001$, ** $p<0.01$, * $p<0.05$

Tablo 5'te araştırma grubunun yaşları ile spora yönelik tutum ölçeği toplam puan ve alt boyutları arasındaki ilişki verilmektedir. Buna göre Oğuzeli MYO öğrencilerinin spora ilgi duyma ile yaşları arasında pozitif yönlü zayıf bir ilişkiye rastlanmıştır. Cerablus MYO öğrencilerinde ise yaşları

ile spora ilgi duyma, sporla yaşama ve ölçek toplam puanı arasında pozitif yönlü zayıf bir ilişkiye rastlanmıştır.

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışma Cerablus MYO ile Oğuzeli MYO öğrencilerinin spora yönelik tutumlarını ölçmek ve bu tutumların demografik faktörlerle olan ilişkisini incelemek amacıyla yapılmıştır. Çalışmaya Fırat Kalkanı Hareket bölgesinde yer alan Gaziantep Üniversitesi'ne bağlı Suriye'deki Cerablus MYO öğrencileri ile Türkiye'deki Gaziantep Üniversitesi'ne bağlı Oğuzeli MYO öğrencileri katılmıştır. Bu bölümde çalışmadan elde edilen verilerin analizi tartışılmıştır.

Çalışmada öğrencilerin spora yönelik tutumları karşılaştırıldığında spora yönelik toplam puanda Oğuzeli MYO öğrencileri lehine anlamlı fark tespit edilmiştir ($p<0.05$). Aynı zamanda spora ilgi duyma, sporla yaşama ve aktif spor yapma alt boyutlarında da Oğuzeli MYO öğrencileri lehine anlamlı fark tespit edilmiştir ($p<0.05$). Bu sonuçlara göre Oğuzeli MYO öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının Cerablus MYO öğrencilerinden daha yüksek seviyede olduğu söylenebilir. Bu durumun Suriye'deki iç karışıklıklardan dolayı olduğu düşünülmektedir. Çünkü bölgede yaşanan durum güvenlik anlamında sorun oluşturduğundan dolayı öğrencilerin spora yönelik tutumlarını da etkilediği varsayılmaktadır. Bu süreçte sportif faaliyetlerin ve yarışmaların aksadığı ayrıca spor tesislerinde zararlar meydana geldiği görülmektedir. İnsan Hakları Örgütü'nün yayınladığı rapora göre Suriye'deki iç savaşta 221 sporcunun hayatını kaybettiği, 360 sporcunun sakat kaldığı ve birçok sporcunun ise ülkesini terk etmek zorunda kaldığı belirtilmektedir (Karadağ vd., 2021). Literatürde yapılan çalışmalar incelendiğinde özellikle Türkiye ve Suriye'deki öğrencilerin spora yönelik tutumlarını karşılaştıran çalışmalar kısıtlıdır. Yapılan çalışmalar genelde Türkiye'de öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler üzerine odaklanmaktadır. Novruzlu (2021) tarafından yabancı uyruklu öğrenciler üzerine yapılan çalışmada öğrencilerin geldiği ülkelere göre spora yönelik tutumlarının toplam puanında anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Oğuzeli MYO ve Cerablus MYO öğrencilerinin kendi içerisinde cinsiyet değişkeni açısından elde ettikleri puanlar incelendiğinde Oğuzeli MYO öğrencilerinde sadece sporla yaşama alt boyutunda kadınlar lehine anlamlı fark tespit edilirken ($p<0.05$) diğer alt boyutlarda ve toplam puanda anlamlı fark tespit edilmemiştir ($p>0.05$). Cerablus MYO öğrencilerinde ise sadece aktif spor alt boyutunda kadınlar lehine anlamlı fark tespit edilirken ($p<0.05$) diğer alt boyutlarda ve toplam puanda anlamlı fark tespit edilmemiştir. Buna göre genel olarak kadınların ve erkeklerin spora yönelik tutumlarının benzerlik gösterdiği söylenebilir. Çalış (2023) tarafından yabancı uyruklu öğrenciler üzerine yapılan çalışmada cinsiyet değişkenine göre spora karşı tutumda anlamlı fark tespit edilmemiştir. Literatürde benzer sonuçlar içeren başka çalışmalar bulunurken (Şimşek ve Karahüseyinoğlu, 2020; Göksel ve Caz, 2016) spora yönelik tutumun cinsiyete göre farklılaştığını

gösteren çalışmalar da bulunmaktadır (Kangalgil vd., 2006; Türkmen vd., 2016; Göktaş ve Şentürk, 2019).

Çalışmada sınıf değişkenine yönelik sonuçlar incelendiğinde Oğuzeli MYO 1. ve 2. sınıf öğrencileri arasında 2. sınıflar lehine spora ilgi duyma alt boyutunda ve toplam puanda anlamlı fark tespit edilmiştir ($p<0.05$). Diğer alt boyutlarda ise anlamlı bir fark tespit edilmemiştir ($p>0.05$). Cerablus MYO 1. ve 2. sınıf öğrencileri arasında ise spora ilgi duyma alt boyutunda anlamlı fark tespit edilmezken ($p>0.05$) ölçek toplam puanında ve diğer alt boyutlarda anlamlı bir fark tespit edilmiştir ($p<0.05$). Yavuz ve Yücel (2019) tarafından spor yöneticiliği bölümünde okuyan öğrencilere yönelik yapılan çalışmada sınıf düzeyi ile spora yönelik tutum arasında anlamlı bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir. Literatürde sınıf düzeyinin spora yönelik tutumu etkilemediğine yönelik başka sonuçlar bulunmaktadır (Başkonuş, 2020; Varol vd., 2017). Literatürde sınıf düzeyinin spora yönelik tutumu etkilediğine dair çalışmalar da bulunmaktadır. Ulukan vd. (2021) tarafından ortaöğretim öğrencilerine yönelik olarak yapılan çalışmada sınıf düzeyinin spora yönelik tutumu etkilediği tespit edilmiştir. Akıncı vd. (2020) tarafından lise öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarında sınıf düzeyinin anlamlı etkisi olduğu tespit edilmiştir.

Çalışmada yaş değişkenine yönelik sonuçlar incelendiğinde Oğuzeli MYO öğrencilerinin sporla yaşama ve aktif spor yapma alt boyutu ile toplam puan arasında anlamlı fark tespit edilmezken spora ilgi duyma ile yaşları arasında pozitif yönlü zayıf bir ilişki tespit edilmiştir. Buna göre yaş arttıkça spora ilgi duymada artış görüldüğü söylenebilir. Cerablus MYO öğrencilerinin yaşları ile aktif spor yapma arasında ilişki tespit edilmezken spora ilgi duyma, sporla yaşama ve ölçek toplam puanında pozitif yönlü zayıf bir ilişki tespit edilmiştir. Dolayısıyla Cerablus MYO öğrencileri için yaş arttıkça spora duyulan ilgi, sporla yaşama isteği ve spora yönelik tutumda artış görüldüğü söylenebilir. Togo ve Öztürk (2016) tarafından spor organizasyonlarına katılan çalışanlara yönelik olarak yapılan çalışmada yaş arttıkça aktif spor yapma ve spora ilgi alt boyutlarında anlamlı ölçüde artış olduğu tespit edilmiştir. Gökdağ (2018) tarafından okul yöneticilerine yönelik olarak yapılan çalışmada yaş değişkeninin spora yönelik tutumu anlamlı ölçüde etkilediği tespit edilmiştir. Literatürde yaş değişkeninin spora yönelik tutum üzerinde etkili olmadığını gösteren çalışmalar da bulunmaktadır. Turhan vd. (2021) tarafından spor yöneticiliği bölümü öğrencilerine yönelik olarak yapılan çalışmada öğrencilerin spora yönelik tutumlarının yaş düzeyine göre değişkenlik göstermediği tespit edilmiştir. Korkmaz ve Kartal (2022) tarafından devlet okullarında öğrenim gören Suriyeli öğrencilere yönelik olarak yapılan çalışmada yaş durumunun beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumu etkilemediği tespit edilmiştir.

Sonuç olarak bakıldığında Oğuzeli MYO öğrencilerinin spora yönelik tutumları Cerablus MYO öğrencilerinden daha yüksek seviyede olduğu tespit edilmiştir. Cinsiyet değişkeni açısından

Oğuzeli MYO öğrencilerinde sporla yaşama alt boyutunda kadınlar lehine anlamlı fark tespit edilirken diğer alt boyutlarda anlamlı fark tespit edilmemiştir. Cerablus MYO öğrencilerinde ise cinsiyet değişkeni açısından aktif spor alt boyutunda kadınlar lehine anlamlı fark tespit edilirken diğer alt boyutlarda anlamlı fark tespit edilmemiştir. Sınıf değişkenine göre Oğuzeli MYO öğrencilerinde yalnızca spora ilgi duyma alt boyutunda 2. sınıflar lehine anlamlı fark tespit edilirken Cerablus MYO öğrencilerinde ise sporla yaşama, aktif spor yapma ve toplam puanda 1.sınıflar lehine anlamlı fark tespit edilmiştir. Yaş değişkenine göre ise Oğuzeli MYO öğrencilerinde spora ilgi duyma ile yaş değişkeni arasında pozitif yönlü zayıf bir ilişki tespit edilirken Cerablus MYO öğrencilerinde ise spora ilgi duyma, sporla yaşama ve ölçek toplam puanında pozitif yönlü zayıf bir ilişki tespit edilmiştir.

Öneriler

* Bu çalışma Oğuzeli MYO öğrencileri ile Cerablus MYO öğrencileri arasında yapılmıştır. Çalışma yalnızca MYO öğrencileri ile yapıldığı için üniversite öğrencilerinin genelini temsil etmeyebilir bu nedenle MYO dışında öğrenim gören öğrenciler de çalışmalara dahil edilebilir. Ayrıca her iki ülkeden başka üniversiteler de çalışmalara dahil edilebilir.

* Her iki ülke insanının spora yönelik tutumlarını daha net anlamak için farklı yaş gruplarına yönelik çalışmalar yapılabilir.

* Sporun evrenselliği ve insanlar üzerindeki etkisi düşünüldüğünde iki ülke arasında spora yönelik tutumu geliştirmek adına ortak projeler yapılabilir.

Etik Kurul İzin Bilgileri

Etik değerlendirme kurulu: Gaziantep Üniversitesi Sağlık ve Spor Bilimleri Etik Kurulu

Etik değerlendirme belgesinin tarihi: 16.12.2024

Etik değerlendirme belgesinin sayı numarası: 565609

Araştırmacıların Katkı Oranları Beyanı

Yazarlar eşit şekilde katkıda bulunmuştur.

Çatışma Beyanı

Yazarların araştırma ile ilgili bir çatışma beyanı bulunmamaktadır.

Kaynakça

Ajzen, I. (2005). *Attitudes, personality, and behavior*. McGraw-Hill Education.

Akıncı, A. Y., Türkay, İ. K., Arısoy, A., & Deniz, C. (2020). Lise öğrencilerinin beden eğitimi dersi tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi (Isparta Örneği). *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(3), 53-62. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/comusbd/issue/59247/801257>

- Ammar, A., Brach, M., Trabelsi, K., Chtourou, H., Boukhris, O., Masmoudi, L., ... & Hoekelmann, A. (2020). Effects of COVID-19 home confinement on eating behaviour and physical activity: Results of the ECLB-COVID19 international online survey. *Nutrients*, 12(6), 1583. <https://doi.org/10.3390/nu12061583>
- Aras, Ö. (2013). *İlköğretim kurumları ikinci kademedeki öğrenim gören öğrenci ve görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik görüş ve tutumlarının incelenmesi: Kars ili örneği*. Yüksek Lisans Tezi., Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Ankara.
- Başkonuş, T. (2020). Ortaöğretim öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi (Kırşehir ili örneği). *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(2), 365-376. <https://doi.org/10.31592/aeusbed.730674>
- Beltekin, E., Ulucan, H., Kuyulu, İ., & Kılınçarslan, G. (2018, Haziran 28–Temmuz 1). *Yabancı uyruklu öğrencilerin spora karşı tutumlarının yaşam doyum düzeylerine ve psikolojik iyi olma düzeylerine etkisinin incelenmesi (Erciyes Üniversitesi örneği)*. ERPA International Congresses on Education (ss. 508–512). İstanbul, Türkiye.
- Çalış, U. (2023). *Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin spora karşı tutumlarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Tokat.
- George, D., & Mallery, P. (2010). *SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference 18.0 Update*. Prentice Hall.
- Gökdağ, M. (2018). *Okul yöneticilerinin spora yönelik tutumları ve kadınların spor etkinliklerine katılımlarına dair görüşlerinin araştırılması (Bartın örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı, Bartın.
- Göksel, A. G., & Caz, Ç. (2016). Anadolu lisesi öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1-9. <https://doi.org/10.22396/sbd.2016.0>
- Göktaş, N., & Şentürk, H. E. (2019). Spor lisesi öğrencilerinin okul iklimi algılar ile spora yönelik tutumları arasındaki ilişki. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17(3), 78-92. <https://doi.org/10.33689/spormetre.580852>
- Haskell, W. L., Lee, I. M., Pate, R. R., Powell, K. E., Blair, S. N., Franklin, B. A., Macera, C. A., Heath, G. W., Thompson, P. D., & Bauman, A. (2007). Physical activity and public health: Updated recommendation for adults from the American College of Sports Medicine and the American Heart Association. *Medicine & Science in Sports & Exercise*, 39(8), 1423-1434. 10.1249/mss.0b013e3180616b27
- İnceoğlu, M., (2010). *Tutum, algı ve iletişim*. Beykent Üniversitesi Yayınları.
- Karadağ, M., Tan, Ç., Yıldırım, F., & Çelikel, B. E. (2021). *Küresel salgınların ve savaşların spor kulüplerine etkilerinin incelenmesi (20. yy. ve 21. yy örneği)*. 6. Uluslararası Beslenme Obezite ve Toplum Sağlığı Kongresi Bildiri Kitabı, 30-60.
- Karadağ, S. (2012). *İlköğretim 8. sınıf ve lise 11. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenlere bağlı olarak karşılaştırılması (Kırıkkale Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Kırıkkale.
- Karasar, N. (2015). *Bilimsel araştırma yöntemi* (28. Baskı). Nobel Yayın Dağıtım.
- Korkmaz, R., & Kartal, A. (2022). Devlet okullarında öğrenim gören Suriyeli öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 60-73. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ubosbid/issue/87454/1558203>
- Novruzlu K. (2021). *Yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumları*. Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Spor Yöneticiliği Anabilim Dalı, Samsun.
- Plotnikoff, R. C., Costigan, S. A., Williams, R. L., Hutchesson, M. J., Kennedy, S. G., Robards, S. L., Allen, J., Collins, C. E., Callister, R., & Germov, J. (2015). Effectiveness of interventions targeting physical activity, nutrition and healthy weight for university and college students: a systematic review and meta-analysis. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 12(1), 1-10. <https://doi.org/10.1186/s12966-015-0203-7>
- Şentürk, H. E. (2015). Sportif tutum ölçeği: Geliştirilmesi, geçerliliği ve güvenilirliği. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(2), 8-18. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/cbubesbd/issue/32237/357821>

- Şimşek, A., & Karahüseyinoğlu, M. F. (2020). Üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının incelenmesi: Fırat Üniversitesi örneği. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 11(1), 46-54. <https://doi.org/10.17155/omuspd.595475>
- Togo, O. T., & Öztürk, A. (2020). Spor organizasyonlarına katılan çalışanların spora yönelik tutumlarının incelenmesi: Şirketler Ligi örneği. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 11(1), 55-64. <https://doi.org/10.17155/omuspd.541185>
- Turhan, F. H., İnce, U., Aydogmus, M., & Yalçın, İ. (2021). Spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin spora yönelik tutumları. *İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 8(2), 19-32. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/inubeso/issue/65509/960863>
- Türkmen, M., Abdurahimoğlu, Y., Varol, S., & Gökdağ, M. (2016). İslami İlimler Fakültesi öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının incelenmesi (Bartın Üniversitesi örneği). *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 48-59. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/intjces/issue/25669/270727>
- Ulukan, M., Ulukan, H., & Esenkaya, A. (2021). Ortaöğretim öğrencilerinin sporda sosyal kimlik algı ve spora yönelik tutumlarında demografik değişkenlerin rolü. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 7(2), 745-763. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/intjces/issue/67938/1021015>
- Varol, R., Varol, S., & Türkmen, M. (2017). Bartın üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin spora yönelik tutumlarının belirlenmesi. *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(2), 316-329. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/intjcss/issue/33606/372978>
- Yavuz, C., & Yücel, A. S. (2019). Spor yöneticiliği bölümü öğrencilerinin spora yönelik tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(72), 2050-2058. <https://doi.org/10.17755/esosder.584081>

This paper by Mediterranean Journal of Sport Science is licensed under [CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)